

OKRESNÁ PROKURATÚRA TRENČÍN
Bernolákova 2, 912 50 Trenčín 1

Pd 154/22/3309- 3

Trenčín 21.07.2022

Obec Borčice
Obecné zastupiteľstvo prostredníctvom starostky obce
Borčice 73
018 53 Bolešov

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín podľa § 23 odsek 1 v spojení s ustanovením § 26 odsek 1 Zákona číslo 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o prokuratúre“) podáva

protest prokurátora

proti uzneseniu Obecného zastupiteľstva obce Borčice číslo 220 prijatom na 28. zasadnutí Obecného zastupiteľstva obce Borčice zo dňa 04.05.2022, ktorým sa obecné zastupiteľstvo uznieslo na nasledovnom znení:

„Obecné zastupiteľstvo opätovne schvaľuje uznesenie č. 212: Obecné zastupiteľstvo v Borčiciach zaväzuje starostku obce preveriť majetok na obecnom ihrisku, striedačky, ktoré odtiaľ zmizli.“

Týmto uznesením boli porušené ustanovenia § 11 odsek 4 písmeno a) až q), § 12 odsek 7 k § 13 odsek 4 písmeno b), písmeno c), § 13 odsek 5, § 13 odsek 8 Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „Zákon o obecnom zriadení“).

Podľa § 23 odsek 2 písmeno f) v spojení s § 26 odsek 5 Zákona o prokuratúre navrhujem v lehote do 60 dní od doručenia protestu prokurátora zrušiť v celom rozsahu napadnuté uznesenie obecného zastupiteľstva, pričom v rovnakej lehote ma o spôsobe vybavenia tohto protestu informujte.

Ak na základe protestu prokurátora obec nezruší napadnuté uznesenie obecného zastupiteľstva, môže prokurátor podľa ustanovenia § 348 Správneho súdneho poriadku podať na správny súd žalobu (§ 26 odsek 6 Zákona o prokuratúre).

O d ô v o d n e n i e:

Základnou náplňou pôsobnosti prokuratúry je v zmysle § 3 odsek 2 Zákona o prokuratúre vo verejnom záujme vykonať opatrenia na predchádzanie porušeniu zákonnosti, na zistenie a odstránenie porušenia zákonnosti, na obnovu porušených práv a vyvodenie zodpovednosti za ich porušenie. Pri výkone svojej pôsobnosti je prokuratúra povinná využívať zákonné prostriedky tak, aby sa bez akýchkoľvek vplyvov zabezpečila dôsledná, účinná a rýchla ochrana práv a zákonom chránených záujmov fyzických osôb, právnických osôb a štátu.

Na základe podaného podnetu preskúmala Okresná prokuratúra Trenčín uznesenie Obecného zastupiteľstva obce Borčice číslo 220 prijatého na 28. zasadnutí obecného zastupiteľstva obce Borčice dňa 04.05.2022, pričom po jeho preskúmaní zistila, že predmetné uznesenie nie je možné považovať za zákonné.

Obecné zastupiteľstvo obce Borčice (ďalej len „obecné zastupiteľstvo“) tvorí vo volebnom období od 10.11.2018 do 29.10.2022 päť poslancov. Z predložených listinných materiálov vyplýva, že Pozvánka na zasadnutie obecného zastupiteľstva, ktoré sa konalo dňa 04.05.2022, je datovaná a podpísaná starostkou obce dňa 28.04.2022 v zmysle § 13 odsek 4 písmeno a) Zákona o obecnom zriadení.

V tejto súvislosti treba dodať, že dňa 30.03.2022 poslanci Obecného zastupiteľstva obce Borčice svojim uznesením číslo 212 schválili, že *„Obecné zastupiteľstvo v Borčiciach zaväzuje starostku obce preveriť majetok na obecnom ihrisku, striedačky, ktoré odtiaľ zmizli.“*

Starostka obce Borčice v súlade s § 13 odsek 6 Zákona o obecnom zriadení pozastavila výkon vyššie uvedeného uznesenia obecného zastupiteľstva číslo 212 tým, že ho nepodpísala v zákonom stanovenej lehote, pretože sa domnievala, že odporuje zákonu alebo je pre obec zjavne nevýhodné. Následne na to obecné zastupiteľstvo na základe ustanovenia § 13 odsek 8 Zákona o obecnom zriadení uznesením číslo 220 zo dňa 04.05.2022 trojpäťtinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov potvrdilo platnosť svojho uznesenia číslo 212.

Na predmetnom 28. zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 04.05.2022 Obecné zastupiteľstvo schválilo uznesenie číslo 220, ktoré znie:

„Obecné zastupiteľstvo opätovne schvaľuje uznesenie č. 212: Obecné zastupiteľstvo v Borčiciach zaväzuje starostku obce preveriť majetok na obecnom ihrisku, striedačky, ktoré odtiaľ zmizli.“

Za prijatie tohto uznesenia hlasovalo všetkých päť prítomných poslancov, teda všetci poslanci obecného zastupiteľstva, ktorí boli vo vyššie označenom volebnom období zvolení v rámci tejto obce.

Podľa § 10 odsek 1 písmeno a), b) Zákona o obecnom zriadení orgánmi obce sú obecné zastupiteľstvo a starosta obce.

Zákonodarca ustanovením v § 11 a v § 13 zákona o obecnom zriadení rozdelil kompetencie medzi zastupiteľstvo ako orgán obce rozhodujúci o základných otázkach života obce a starostu ako štatutárny výkonný orgán obce.

Podľa § 12 odsek 7 Zákona o obecnom zriadení obecné zastupiteľstvo rokuje vždy v zbore. Spôsobilé rokovať a uznávať sa je vtedy, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na prijatie uznesenia obecného zastupiteľstva je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov, ak časť vety za bodkočiarkou, odsek 5, § 13 odsek 8, § 18a odsek 3 a 10, § 20a odsek 4 a § 20b odsek 5 alebo osobitný zákon neustanovuje inak; na prijatie nariadenia je potrebný súhlas trojpätinovej väčšiny prítomných poslancov.

Podľa § 13 odsek 4 písmeno b) Zákona o obecnom zriadení starosta vykonáva obecnú správu.

Podľa § 13 odsek 4 písmeno c) Zákona o obecnom zriadení starosta zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám.

Podľa § 13 odsek 5 Zákona o obecnom zriadení starosta je štatutárnym orgánom obce. Starosta môže rozhodovaním o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy písomne poveriť zamestnanca obce. Poverený zamestnanec obce rozhoduje v mene obce v rozsahu vymedzenom v písomnom poverení.

Podľa § 13 odsek 6 Zákona o obecnom zriadení starosta môže pozastaviť výkon uznesenia obecného zastupiteľstva, ak sa domnieva, že odporuje zákonu alebo je pre obec zjavne nevýhodné tak, že ho nepodpíše v lehote podľa § 12 odsek 10.

Podľa § 13 odsek 8 Zákona o obecnom zriadení ak bol výkon uznesenia obecného zastupiteľstva podľa odseku 6 pozastavený, môže obecné zastupiteľstvo toto uznesenie trojpätinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov potvrdiť; ak obecné zastupiteľstvo uznesenie nepotvrdí do troch mesiacov od jeho schválenia, uznesenie stráca platnosť. Výkon potvrdeného uznesenia starosta nemôže pozastaviť.

Postavenie starostu určuje Zákon o obecnom zriadení v ustanovení § 13 až 13b. Z týchto ustanovení vyplýva, že starosta je predstaveným obce a najvyšším výkonným orgánom obce, ale nie je najvyšším výkonným orgánom obecného zastupiteľstva. Každý z orgánov obce má svoje postavenie (dané ústavou a zákonmi). Keďže starosta obce nie je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva, nemôže mu obecné zastupiteľstvo ukladať svojimi uzneseniami akékoľvek obmedzenia, či povinnosti, pretože by to znamenalo porušenie Ústavy a zákona.

Obecné zastupiteľstvo môže takúto povinnosť uložiť obecnej rade, komisiám a pod., ktoré obecné zastupiteľstvo zriaďuje (§ 10 odsek 2 zákona o obecnom zriadení). Podotýkam, že starosta obce a obecné zastupiteľstvo nie sú vo vzťahu vzájomnej podriadenosti a nadriadenosti.

Podľa článku 69 odsek 3 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky starosta obce je výkonným orgánom obce, vykonáva správu obce a zastupuje obec navonok.

Podľa článku 2 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Teda nielen štátne orgány, ako to vyplýva z článku 2 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky, ale ani orgány obce (mesta) si nesmú uzurpovať právomoc, ktorá im nie je dané zákonom. Pokiaľ samotný starosta obce neprejaví svoju vôľu niečo vykonať, nemôže byť jeho vôľa nahradená uznesením obecného zastupiteľstva, a o to viac ho nemôže obecné zastupiteľstvo zaviazať, aby bezodkladne začal vyjednávať s vlastníkom stavby. Pokiaľ by k takémuto postupu zo strany obecného zastupiteľstva predsa len došlo (ako je tomu aj v tejto veci), ide jednoznačne o konanie v rozpore so zákonom a teda aj takto prijaté uznesenie je nezákonné.

Obecné zastupiteľstvo prekročilo svoje právomoci vymedzené zákonnou úpravou, a to právomoc ukladať starostovi obce plnenie povinností, ktoré mu môžu vyplývať iba zo zákona. Uznesenie číslo 220 je tak zaťažené nezákonnosťou, nakoľko týmto uznesením bolo zasiahnuté do kompetencií starostu obce. Starosta obce ako štatutárny orgán obce vykonáva svoje činnosti nezávisle bez akýchkoľvek príkazov, resp. zákazov ustanovených zo strany príslušného obecného zastupiteľstva. V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 10 odsek 1 Zákona o obecnom zriadení sú vyššie uvedené orgány obce rovnocenné, pričom medzi oboma týmito orgánmi obce dochádza k zákonom stanovenej delbe kompetencie. Akiste môže v praxi nastať i taká situácia, že vzniknú názorové rozdiely oboch týchto orgánov vo vzťahu ku konkrétnej problematike. Avšak uvedené neznamena možnosť aplikácie bezbrehej svojvôle zo strany jedného z orgánov obce, nerešpektujúc pritom určité zákonné obmedzenia, resp. povinnosť riadne a hodnoverne sa vysporiadať so všetkými skutočnosťami, ktorých overenie je potrebné vykonať pred schválením konkrétnych uznesení v obecnom zastupiteľstve (napr. možnosť informovať sa v rámci zasadnutia obecného zastupiteľstva o konkrétnej činnosti starostu v rámci obecnej správy a pod). V žiadnom prípade však nie je možné, aby obecné zastupiteľstvo direktívne prikazovalo starostovi obce, aké konkrétne úkony má v rámci výkonu obecnej správy vykonávať.

V tejto súvislosti poukazujem i na právoplatné rozsudky Krajského súdu v Trenčíne (sp. zn. 13S/74/2011 zo dňa 08.02.2012 a sp. zn. 13S/64/2014 zo dňa 25.11.2015), ktorý na návrh Okresnej prokuratúry Trenčín zrušil uznesenia mestského zastupiteľstva dôvodiac, že sú v rozpore so zákonom s tým, že žiaden zákon nevymedzuje zastupiteľstvu priestor pre ukladanie povinností primátorovi mesta.

Okresná prokuratúra Trenčín tak uzatvára, že keďže ani Ústava Slovenskej republiky, ani zákon o obecnom zriadení a ani iný právny predpis nepriznáva obecnému zastupiteľstvu právomoc ukladať starostovi obce povinnosť, resp. zaväzovať ho, akým konkrétnym spôsobom má vykonávať obecnú správu, alebo konkrétne činnosti s obecnou správou súvisiace, je v posudzovanej veci podnetom napadnuté uznesenie prijaté v rozpore so zákonom.

Podľa § 23 odsek 1 Zákona o prokuratúre prokurátor je oprávnený podať protest proti správnym aktom orgánov verejnej správy uvedeným v § 21 odsek 1 písmeno a), ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Podľa § 26 odsek 1 Zákona o prokuratúre protest proti uzneseniu orgánu územnej samosprávy môže prokurátor podať do troch rokov od jeho prijatia.

S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti považujem podanie protestu prokurátora proti vyššie označenému uzneseniu Obecného zastupiteľstva za náležité odôvodnené.

Záverom Vás žiadam v zmysle § 23 odsek 5 Zákona o prokuratúre, aby ste mi oznámili písomne termín prejednávania uvedeného protestu prokurátora, nakoľko sa tohto plánujem osobne zúčastniť.

Mgr. Peter Mikuš
prokurátor